

Szemelvények

A kisebbségi magyar népesedésről minden figyelmet megérdemlő cikksorozatot közöl a Reggeli Újság.

Az általános gazdasági visszaesés, az anyagiaknak minden téren való összezsugorodása az utolsó öt évben erősen kihatott a kisebbségi magyarság szociális életére. Az elhelyezkedési lehetőségek erősen megszűkültek s a jövő kiépítését ily módon az a veszély fenyegeti, hogy végkép megakad az új nemzedék család-alapításának törvényszerű folyamata. Am, ha ez megakad, amit az eddigi statisztikák következetes számsora is bizonyít, akkor a legnagyobb veszélyben van a jövő kisebbségi magyar társadalom.

Vajdaság területén, e poros, tuberkulózis és trahomadús területen az egészségi állapotok annyira leromlottak, hogy már a születések száma is ijesztően csökken és emelkedik a csecsemőhalandóság. Különösen az értelmiségnél, már a magyar anyákat is megfertőzte a gyermektelenségi mániakusság, az alaknak, a szép kebleknek a megőrzése jelszóval, mitsem törődve ennek káros hatásával. A házassági statisztika ugyancsak népesedési hiányt mutat.

Szeretnénk, ha a válság, az egészségügyünk és a társadalmi életünk ez általános hanyatlási zürzavarában szavaink súlyos értelme visszhangot keltene a dolgozni és tenniakaró nemzedékünk táborában, hogy nyitott szemekkel nézzék a maguk körül történő dolgokat: mert a fenti statisztikák szerint minden új magyar nemzedékünk hat százalékkal kisebb lesz, mint az előbbi.

S ez az új kisebbségi magyar társadalom elkallódásához vezet!

Masaryk, a Csehszlovák-köztársaság elnöke egy millió koronás alapítványt létesített a szlovenszkoí kisebbségi ma-

gyarság számára, hogy kulturális és gazdasági fejlődésüket elősegítse. Ennek az alapítványnak a nyomán alakult meg Csehszlovákiában a Magyar Tudományos, Irodalmi és Művészeti Társaság.

Ez a nemes intézmény a legnagyobb erővel öntudatra ébreszthet bennünket: nekünk, magunkra hagyatva kell fejlődésünket elősegíteni.

A kisebbségi néptömeg mindenirányú fejlődése, boldogulása attól függ, hogy a társadalmat alkotó néprétegeket milyen mértékben tették magukévá a mai életre szükséges ismereteket. A jugoszláviai magyarság vidéki tanítóinak kötelessége környezetével megismertetni korunk mindenirányú követelményeit. A népnek magárahagyása tisztán tanítóink, ügyvédek és orvosaink eddigi fölületessége és „patópáloskodása” miatt történt.

A fejlődést előbbrevívó munkának csak egy lehetősége van: a vezetők, az irányítóerők vegyék föl a néppel a kapcsolatot, oktassák és tanítsák őket, segítsenek a bajukon minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül is.

A magyar kisebbség óriási többsége földművelő nép — írja Makkai Sándor. Nem lehet kétséges, hogy a magyarság fennmaradása a nép fennmaradását jelenti. Az sem vitatható már, hogy az intellektuális pályán maradtak vagy leendők kis serege szolgáló vezetőréteget nyerhet.

Nagy társadalmi teendők: a magyar népnek, mely csak tömeg, élő orgánummá szervezése, melynek minden rétege egymásért él. E szervezésnek az önerő kifejlesztése a célja, melyből a kisebbségi nemzet anyagi és szellemi egzisztenciájának biztosítása következik . . .

Gondolatok

Csak az érdem a köztől támogatást, aki a közért jutott szükségbe.

Az érvényesülés gyakran nem magasabb intelligenciát, hanem tekintet nélküli könyököt és vastagabb arcbőrt jelent.

Az igazságok, mikor megszületnek, senkinek sem szolgálnak. Csak a tömegek látják hasznukat. Nevelőid nem lehetnek azok, csak felszabadítóid.

Ne ölj meg semmit, ami terem az emberiség számára; az emberi alkotás egyik ősforrását se taposd el.

Minden faj, minden emberi szín, az

emberi termés minden ősforrásának teljes kifejlődése és érvényesülése fogja létrehozni az egyetemes kultúrát és lelket, hogy minden embert minden emberivel gazdagítson és termékenyítsen.

Korunk egy kikerülhetetlen evolúció előtt áll.

Talán a mai irodalom is népek békéjéhez, egy egészen kivételesen nagyszerű kultúrához, családhoz, gyerekekhez s a lélek napfényes virradásához vezet!?

Minden vonalon az álarcok és a frázisok halálának kora ez. De az álarcok letépése és a frázisok halála mindig sok vérrrel jár . . .

A „Híd“ üzenetei (Beérkezett levelekről és kéziratokról)

V. L., B. Topola. Örömmel vettük tudomásul önzetlen és áldozatkész támogatását, mellyel lapunkat kisebbségi társadalmunk legfélreesebb rétegéhez is eljuttatta. Mint új nemzedékünk önzetlen úttörőjének ismételten köszönjük közreműködését.

H. K. Szentá. Lapunknál mindegyikét a kisebbségi törekvések előmozdítását tartottuk szemelőtt; úgy kulturális, mint gazdasági és szociális tekintetben. Célkitűzéseinket több ízben hangsúlyoztuk, hogy az lapunk széles olvasórétege előtt már ismeretes.

Megnyugtató, hogy lapunk irányánál semmiféle szélsőséges változás nem történt. Munkálkodásunk továbbra is ezen az úton vezet.

L. J. Bajmok. A kisiparosokról és ezeknek vidéki helyzetéről írt tanulmánya sajnos csak próbálkozása e fontos probléma ismertetésének és megoldásának. Stílusa annyira kezdetleges, hogy egyelőre cikkei nem számíthatnak leközlésre.

Mindamellet a legnagyobb örömmel látjuk dolgozniakarását, mellyel táborunkhoz kíván csatlakozni. Szerezze be és olvassassa az általunk hirdetett könyveket és intenzívebben foglalkozzon a magyar nyelvel és helyesírással.

Reméljük, hogy a közeljövőben megjelentethetjük írásait.

Zs. H. M. Szombor. Mivel lapunk ugyancsak társadalmi és kritikai szemle, beküldött verseit már azért sem közölhetjük. — Bár soraiban a meglátásnak és mondanivalónak értékes jeleit is látjuk; mégis fölhívjuk figyelmét, hogy elmondásaiban kevesebb allegóriával s több aktualitással jelenítsen.

B. J. Belo Blato. Ismételten közöljük, mivel lapunk társadalmi szemle szépírodalmat csak nagyon kivételes esetekben közlünk.

Verseinek mondanivalói és megírása tehetségre vallanak és értékesek. Ha beleegyeznek írásait továbbítjuk a Kalandyának ?!